

FRA VILDE BLOMSTER TIL LÆKKERT KØD

Landskonsulent Heidi Buur Holbeck

Plantekongres
15. januar 2015

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

Naturerhverv.dk

Den Europæiske
Landbrugsfond for Udvikling
af Landdistrikterne

Danmark og Europa investerer i landdistrikterne.

Se "European Agricultural Fund for Rural Development" (EAFRD)

midt
regionmidtjylland

Derudover har projektet fået støtte fra Kvæg-
afgiftsfonden, Region Midtjylland samt kom-
munerne Ringkøbing-Sjælland, Hvidebøl
og Randers.

SMAG PÅ LANDSKABET

Formål med projektet:

- At udvikle og styrke naturplejen i Danmark
- At udvikle et koncept for naturpleje og afsætning af kød produceret på naturarealer

Hvordan:

- Ved at finde løsninger, der gør det nemmere at udføre naturpleje
- Ved at sætte fokus på effekten af plejen for biodiversiteten
- Vidensdeling og erfaringsudveksling bl.a. via netværk

RESULTATER FRA PROJEKTET

- De gode eksempler
- Finde løsninger for landmænd
- Vidensdeling
- Samspil mellem dyr og natur
- Afsætning af kød
- Kvalitetsmærke
- Forbrugernes ønsker
- Naturkødets kvalitet
- Fokus på rådgivning
- Ny forening dannet

HVEM HAR SUCCES MED NATURPLEJE?

- DE GODE EKSEMPLER

- Engagerede landmænd
- Dem der har en god indsigt i de kvægfaglige hensyn på naturarealer
- Dem der kan optimere arbejdsgange
- Dem med robuste racer
- Dem der har et godt samarbejde med kommunen
- Dem der selv har vinterfoder

Smag på Landskabet - Mit liv med Dexterkvæg og naturpleje

Landmand Jens Ole Hededal fortæller om sine dexterkvæg, den naturpleje de sørger for - og om sin begejstring for deres gode kød.

LØSNINGER FOR LANDMANDEN

- Naturplejen skal være mere enkel med mere gennemskuelige regler
- De væsentligste barrierer for naturpleje er identificeret
- Der er udarbejdet forslag til bl.a. tilpasning af tilskudsregler

Vi deler viden

- Naturpleje i praksis: Erfarings- og vidensopsamling
- Vidensdeling, samarbejde og forbedret rådgivning fra konsulenter og kommuner til landmænd – gensidig forståelse

Faktaark
SMAG PÅ LÅNDSKABET

LANDBRUGSCENTRET FOR LÅNDSKABET

September 2013

Hegn

Inden der bliver sat hegn op, er der en række ting, der skal tages stilling til. Det er vigtigt at beslutte, hvilken type af hegn og kvalitet, der er behov for. Desuden bør man planlægge, hvordan hegnet kan sættes op, så man er sikker på at opnå de bedste mulige adfærd og arbejdsforhold til pasningen af dyrene. Det er også vigtigt at afklare, hvordan der ligger mulighederne for at etablere nogle naturområder kan den eneste mulige løsning er at etablere solcelleanlæg eller bær...

Hvis lodsejer, dyreholder og hegnsejer ikke er den samme person, bør der laves en græsningsaftale eller en græsningsaftale, inden hegnet opsættes. Skal man have hegn, helst sammen med naboen, så man kan dele udgifter til hegn og vedligeholdelse.

Type af hegn

Føljes for alle typer af elfegns er, at der skal være god jordforbindelse, og at hegnet er ekket den for en afstand af ca. 200 m fra stak.

- **Kvæg**
 - En tråd er normalt nok til kreatur, men på naturområder opsættes 0,5 og 0,9 meters højde.
 - Minimum to tråde, hvis der er i arealet.
 - Minimumskrav til spænding er
- **Heste**
 - En tråd er ofte nok til heste, der opættes normalt 2 tråde 0,5 og 0,9 meters højde.
 - En formelregulering siger lidt på hestens bringe.

Hegn til store heste skal normalt være 120-140 cm højt. Hegn til ponyer og islandske heste skal normalt være 100 cm højt.

Faktaark
SMAG PÅ LÅNDSKABET

LANDBRUGSCENTRET FOR LÅNDSKABET

September 2013

Økonomi i naturpleje

Før man går i gang med naturpleje, er det vigtigt at have et forhold til økonomi. Det er vigtigt at have et forhold til økonomi. Det er vigtigt at have et forhold til økonomi.

Faktaark
SMAG PÅ LÅNDSKABET

LANDBRUGSCENTRET FOR LÅNDSKABET

September 2013

Førstegangspøje

Førstegangspøje er den betegnelse, man bruger, når man påbegynder pøje af arealet, der ikke har været drevet eller pøjet i flere år. Med førstegangspøje ændrer man arealets tilstand. Derfor skal man have kommunens tilladelse til at gå i gang med pøje på SS3 beskyttede arealer. Man kan også vejlede om, hvordan førstegangspøjen udføres bedst.

Faktaark
SMAG PÅ LÅNDSKABET

LANDBRUGSCENTRET FOR LÅNDSKABET

September 2013

EU-støtte til naturpleje ved forpagtnings- og græsningsaftaler

Før man søger EU-støtte til et landbrugs- og naturareal, er det vigtigt at være helt sikker på, hvem der råder over arealet. Ved forpagtningsaftaler er det forpagter, der kan søge om EU-støtte, mens det i græsningsaftaler er ejeren.

EU-støtte til landbrug og naturarealer udbetales til den, der råder over arealet og samtidig overholder betingelserne for at modtage støtte. Derfor skal man kunne dokumentere, at man er den aftalende part, der har rådigheden, hvis man for eksempel søger enkeltbetalingsstøtte, økologistøtte, støtte til miljøvedligeholdelse og lignende. Hvis man ikke kan påvise sin rådighed over arealet, kan det føre til kørsel om tilbagebetaling og i værste fald sanktion.

Derfor er det vigtigt, at grundlaget for aftalen er stringent, og at det er helt klart, hvem der har rådigheden. Der er set eksempler, hvor to ansagere har søgt støtte til det samme areal - begge i den tro, at de havde rådigheden ud fra samme aftale.

Aftalens stringens starter allerede i valg af ord. Udtrykket "forpagtningsaftale" dækker aftaler, der tilhører forpagter rådigheden over arealet, mens græsningsaftaler sikrer, at det er ejeren, der råder over arealet. I forpagtningsaftaler er det således forpagter, der kan søge om EU-støtte, mens det i græsningsaftaler er ejeren.

Find dem på www.Landbrugsinfo.dk

FOKUS PÅ NATUR OG DYR

- Økonomi i naturplejen undersøgt
- Dyr vejet ved ind- og udbinding
- Naturplejeplaner udarbejdet på alle projektarealerne
- Effekt af afgræsning for naturen undersøgt
- Dyreholdernes erfaringer indsamlet

WORKSHOP 7. JANUAR

AFSÆTNING AF NATURKØD

AFSÆTNING AF KØD

- Hvad efterspørger forbrugerne?
- Workshops afholdt for landmænd og afsætningsled
- Fokus på afsætning af naturkød
- Hvordan kan man som landmand selv forbedre kødkvaliteten?

FOTO: MOGENS STENDAL OG LEIF KJÆR

Workshoppen foregår:
Den 7. januar 2015, kl. 9.00-15.30
Foodture Lab/AgroTech
Agro Food Park 13, 8200 Aarhus N

GRATIS FOR MEDLEMMER
KR. 200,- FOR IKKE-MEDLEMMER
(gratis ved indmeldelse på dagen)

Tilmeldingsfrist 31. december til
Elena Skytte, AgroTech A/S

Vil du have konkrete tips til at give dine kunder en førsteklasses oplevelse med kød fra naturpleje?

Workshoppen for landmænd sætter fokus på, hvad afsætningsledet og forbrugerne lægger vægt på, når de køber kød - og fokus på, hvad man som landmand selv kan gøre for at øge kødkvaliteten.

Mød blandt andre kødgrossisten, detailslagteren og supermarkedet, og hør hvilke krav de stiller til kødkvalitet, ensartethed og leveringssikkerhed. Du får også får inspiration til, hvad du selv kan gøre hjemme i produktionen i forhold til fodring, transport til slagteriet, aflivning, og hvilke krav du kan stille til din slagter.

UNDERSØGELSE AF KØDKVALITET

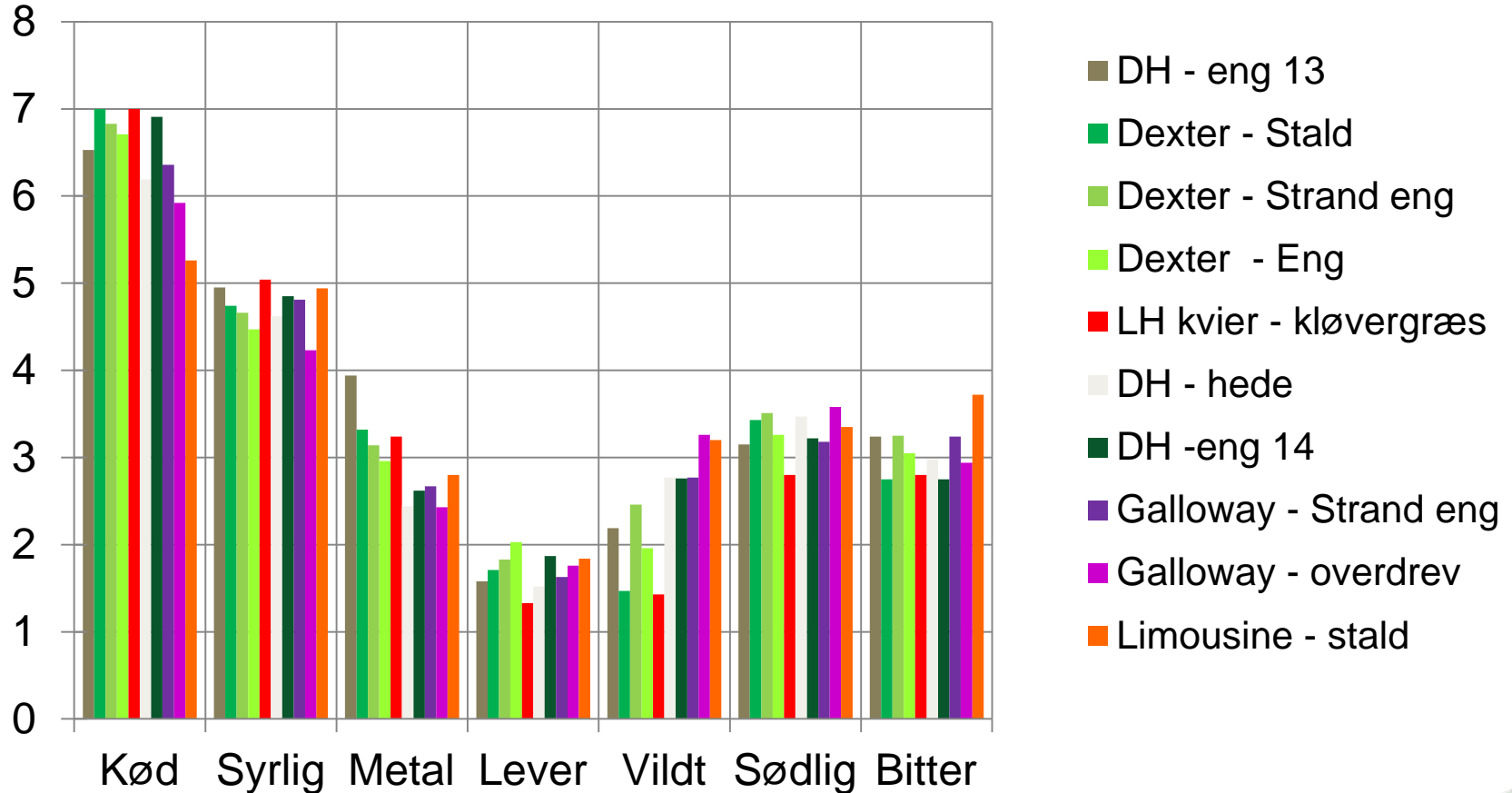
DEN GODE HISTORIE:

NATURKØD ER SUNDT

- Dyr slagtet direkte fra græs har (foreløbige resultater fra 2013):
 - Lavt fedtindhold
 - Sundere fedt (flere omega -3 fedtsyrer og lavere omega -6/omega -3 ratio). Positivt!
 - Flere antioxidanter (A og E-vitaminer)

SENSORISK BEDØMMELSE - SMAG

Kilde: MARGRETHE THERKILDSSEN
Aarhus Universitet, INSTITUT FOR FØDEVARER

SENSORISK BEDØMMELSE

- Kun mindre forskelle i smag og aroma for dyr slagtet direkte fra naturarealer sammenlignet med kød fra dyr slutfedet på kløvergræs og kraftfoder
- Størst variation i kødets tekstur – afhænger af naturtyper, race, alder på dyr
- Der skal fokus på modning af kødet

FOKUS PÅ VIDEN – FRA EKSPERTER

- Projektet har vist, at det er vigtigt med dygtige rådgivere med viden om naturpleje
- Derfor er der udarbejdet en ekspertliste inden for :
 - Naturforvaltning (regler om natur)
 - Tilskud til naturpleje
 - Kvæg i naturplejen
- Listen kan ses på

www.smagpaalandskabet.dk

Ny forening vil fremme naturpleje

»Smag på Landskabet er en ny forening, hvor alle interessenter arbejder for at fremme naturpleje og naturkød fra naturarealer.

NATURKØD

AF KAJ LUND SØRENSEN

■ Ved en stiftende generalforsamling tirsdag aften daerede landmænd, gårdbutiksejere, slagtere og restauratører en forening – Smag på Landskabet – til fælles afsætning og markedsføring af naturkød.

Der var stor interesse for at deltage i generalforsamlingen på Sobri Kro. En af de 180 spørge- og diskussions-

Omtrent 180 personer deltog i den stiftende generalforsamling i Sobri ved Århus. Deltage projekttider for Smag på Landskabet, Jesper Boes, er der mere end 200.000 hektar, der skal naturplejes med dyr. (Foto: Kaj Lund Sørensen)

NY FORENING "SMAG PÅ LANDSKABET"

Den nye bestyrelse for Smag på Landskabet er: Ronnie Bach, København, kødgrossist. Jens Ole Hededal, Randers, dyreholder, Dexter-kvæg. Peter Brinkmann Kristiansen, Jammerbugt, ejer og stifter af virksomheden Fresh Food People. Christian Christensen, København. Michael Pedersen, biolog, dyreholder, ansvarlig for naturpleje på Ledreborg Gods. Førstesuppleant Ole Sørensen, formand for mælkeproducenterne i Økologisk Landsforening. Andensuppleant Jørgen Blazejewicz, Holstebro, naturplejer med får. (Foto: Louise Nathansen Thuesen)

KVALITETSMÆRKET NATURKØD

"DET' NATURKØD"

- Målet er at lave et genkendeligt mærke for salg af naturkød
- Kød produceret efter særlige kriterier for dyrevelfærd, krav til arealer m.m.
- Nicheprodukt af høj kvalitet
- Primært salg fra gårdbutikker og små producenter
- Undersøgelse viser, at forbrugerne gerne vil betale en merpris for kvalitetsprodukter

PROJEKTET OG FORENINGEN - NU OG FREMOVER

- Afslutningsseminar for projektet
 - Og generalforsamling for foreningen
- 17. marts 2015**
- Læs mere på: www.smagpaalandskabet.dk

Tak for opmærksomheden

